

طرح درس جهت ارائه در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

دانشکده	علوم پزشکی	گروه	مهندسی بهداشت محیط
گرایش	مهندسی بهداشت محیط	مقطع	کارشناسی ارشد
نام درس	ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست	نوع درس	پایه ☐ نظری ☒ تخصصی ☒ عملی ☐ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد واحد	۲	نام استاد	دکتر محسن حیدری
دروس پیش نیاز	-	تلفن دفتر کار	۰۲۱۸۲۸۸۴۸۰۲
دروس هم نیاز	-	پست الکترونیک	moheidari@modares.ac.ir

✓ اهداف درس:

- آشنایی دانشجویان با مفهوم، اهمیت و ضرورت و تاریخچه و روند انجام مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح های توسعه و عمران
- آشنایی دانشجویان با مهمترین آثار مثبت و منفی اجرای طرح های توسعه و عمران
- آشنایی دانشجویان با چگونگی اثرگذاری طرح های توسعه و عمران بر محیط پیرامونی و راه های کاهش، مدیریت و پایش آثار
- آشنایی دانشجویان با روند تهیه گزارش مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی طرح های توسعه و عمران

رئوس مطالب و برنامه ارائه در کلاس: (در صورتی که واحد عملی یا نظری-عملی بود، نوع آموزش در توضیحات بیان شود)

شماره جلسه	موضوع جلسه درس	توضیحات
جلسه اول	اصول ارزیابی زیست محیطی و تشریح مبانی محیط زیست و ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست	
جلسه دوم	معرفی پیشینه تاریخی و سیر پیشرفت مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست و معرفی سازمان های ملی و بین المللی درگیر در مطالعات	
جلسه سوم	معرفی پروژه های مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست در ایران	
جلسه چهارم	تشریح قوانین، الزامات، دستورالعمل ها، استانداردها و مقررات ارزیابی با تاکید بر ایران	
جلسه پنجم	معرفی اهداف انجام مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست	
جلسه ششم	معرفی ساختار و سلسله مراتب مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست در کشور	
جلسه هفتم	تشریح سطوح و درجات مطالعات ارزیابی (مقدماتی، اجمالی و تفصیلی)	
جلسه هشتم	معرفی گامهای اصلی در انجام مطالعه ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست (غربال گری، دامنه گزینی...)	
جلسه نهم	معرفی و تشریح کامل فصول مختلف گزارش ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست	
جلسه دهم	شناسایی اثرات توسعه بر محیط های فیزیکی (آب، هوا، خاک)، بیولوژیکی (اکوسیستم های آبی و خاکی) و جنبه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، تاریخی جامعه، کاربری اراضی، اثرات بر مناطق چهارگانه سازمان حفاظت محیط زیست، محیط های خاص....	
جلسه یازدهم	معرفی روش های ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست به روش های ماتریس، چک لیست، Ad Hoc، شبکه و ...	
جلسه دوازدهم	تشریح مراحل ارزیابی شامل شناخت و تدوین کلیات، تشریح فرآیندی طرح مورد ارزیابی، تشریح موجودی محیط، تشریح روش های پیش بینی پیامدها و دلایل انتخاب آنها، تشریح روش های ارزیابی و انتخاب	

گزینه و دلایل و شیوه کاربرد آها، تشریح روش های تعیین اولویت کاهش پیامدها و انواع روش های کاهش پیامدها، تشریح دلایل و جایگاه و چارچوب سیستم مدیریت زیست محیطی پیامدها، تشریح روش ها و چارچوب طرح پایش زیست محیطی پیامدها، تشریح روش های تامین مشارکت و مداخله مردمی در ارزیابی و در کاربرد نتایج ارزیابی، تشریح روش های هماهنگی و ارتباط بین سازمانی در ارزیابی	
جلسه سیزدهم	معرفی روش های مدیریت اثرات، کاهش و کنترل اثرات و پایش آنها و چارچوب سیستم مدیریت محیط زیست
جلسه چهاردهم	تشریح روش های نظارت و ارزشیابی عملکرد زیست محیطی طرح ها و تشریح روش های تامین مشارکت مردمی و شیوه های هماهنگی بین سازمانی
جلسه پانزدهم	ارائه چارچوب و ویژگی های یک گزارش ارزیابی
جلسه شانزدهم	معرفی پیوست سلامت

✓ روش ارزشیابی:

حضور دانشجو ۱۰٪

کارکلاسی ۲۰٪

امتحان پایان ترم ۷۰٪

✓ منابع :

- ✓ Canter, Lerry. Environmental Impact Assessment, Mc-Graw-Hill, 2005
- ✓ Morris & Therivel, Methods of Environmental impact assessment, Spon Press Publisher, 2010.
- ✓ WB., Environmental Assessment Standards books, World bank, 2013.
- ✓ Escap, Guidelines for environmental assessment, Economics and social commission of Asia and pacific, 2003.
- ✓ - مجموعه قوانین و مقررات و دستورالعمل های ارائه شده توسط سازمان حفاظت محیط زیست در پورتال این سازمان
- ✓ - چند نمونه گزارش ارزیابی اثرات توسعه جدید